

44

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΑΡΙΘ. ΕΡΩΤ. 56 I 44/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΕΒΒΟΛΑΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15 Δεκεμβρίου 1969 / 10 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~χωριόπουλον~~)... Τριάδα
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας... Χαλκίδος
Νομοῦ... Εὐβοίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Κ. Β. Λιπ.
Λιπ.... Νικολάου ἐπάγγελμα... δ/γος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Τριάδα - Χαλκίδος - Εὐβοίας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 4.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ζέρβας Ἀθανάσιος
Κ. Β. ἀρχέλου.....
ἡλικία... 53..... γραμματικαὶ γνώσεις... Γερμανοῦς Γυμνασί,

Κτηματίας..... τόπος καταγωγῆς Τριάδα.....

Εὐβοίας..... ἐξωχθόν.....

Ἰ. Δαρρής Ἀρχελοῦ, Τριάδα Εὐβοίας, 50
ἐτῶν, ἐργατίας, γεωργικῶν τρέφει

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζονται διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ σποράν: Φυγές, Λουτρόν,
2.000 στρέμ. Διὰ βοσκήν: Τειωμα, Λάγκωνας, Λιβα-
δάμα, Πλαγιές, Θρακηνό.
Υπάρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ... Χωρίζεται.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς Ἕλληνας γελοῦς κτήματα (τειβλίσι)
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ἢ π' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; ... Ὁ πατήρ διανέμει εἰς τὰ τέκνα του
τὸ μερίδιόν των εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον αὐτῶν.

- Εἰς ἀμφοτέρους

- Ναί

- Με δόουλτρον τήν οἰκο-
γένειάν των.

- ... ἔρχεται, ἀνευ ἰδρυτικῆς, ἀνευ διηρη-

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί; ἐπαχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσιμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος;

- Ὁχι, δὲν ἐχρησιμοποιοῦνται ἐρχοῦνται.....

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; ... 10.22

- 6) α) Οι νέοι και οι νέες του τόπου που ἐπὶ ἡλικίαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;... ἐγίνετο το προϋποθέσει. ἔρχο-
νται πρὸς τὸ τοῖς ἡλικίᾳς ἐρχεται.

- β) Ἐπ' ἡγαῖναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται· ⁷¹⁰Ο.Χ.Λ. ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; ... ⁷¹⁰Ο.Χ.Λ.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμης μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

? Ε. λιπαίνοντο... διὰ... κόπρον... αἰγοπροβάτων... καὶ... βοῶν... Σ. ἡμέρον... καίοντα... ἐπὶ... μαλαμὰν... μετὰ... τὸν... θερισμόν.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1928... σκωτορομὰ καὶ π. θέρκετον με τὸ νου...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τ. σ. σιδηροῦν... ἄροτρον...

ἀπὸ τοῦ... ἐτους 1925 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ... ἐτους 1928

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύπου αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... Δίφτερο, χρησιμοποιεῖται...

εἰς ὅλα τὰ κτήματα ἕως τοῦ ἐτους 1955.

κατεσκευάσθη ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν φύλων καὶ τῶν...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

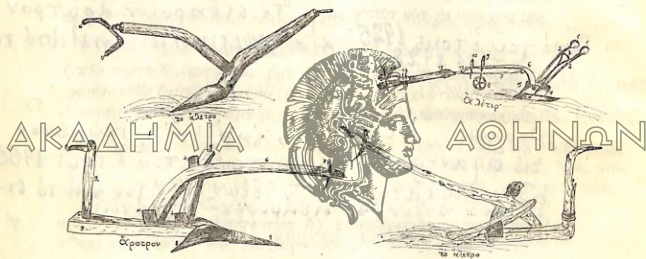
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1945 (Βεν. Γιαννινητόν)

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1955.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1955.....
- 5) Μηχανή ὀλωνισμού 1928.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *Ὁ ἄ. Κόιοι. ἢ καὶ εἰδικοί παλαιολόγοι, γεωγράφοι, ξύλινα κροτάρα. τὰ κροτάρα βύρον. ὅτι εἰς τὴν ἰσοσοὶ καὶ εἶχον ὑπὸν μετακίνητον ἄ. ὡς τὸν, ὅχι διέκτερον.*.....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.
1. *Ὁ ἦτο. ἄ. Κόιοι. μέ. τὸ. ὑπο. ἀροτρον. 11. 3. ἀροτρον. μέ.*
2. *διαφορετικῶν. τὸ. ὑπὸν. στ. ἀποσπαστὰ. ἀροτρον*
3. *δέν. ἦτο. δυνατὸν. γὰ. βράχματα, τὸ. ὑπὸ. ὅμως*
4. *τὸ. ἐξ αποσπαστὰ. βαμν.*... 14.
5. 10. 15.

⁽¹⁾ Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὰ μέλη τοῦ ἀρχαίου ὠτομάτου: Κοντοκουρά (Χερσό-
ραβη), Κοντοβουρά, Βιτάλη, Βιτάδρα, Φιλιπποπού-
λα, Τάβη, ἡ τοῦ Μιχάηλ Μοσχί, ὡς τὸ 1918 ἐφ' ὃ
πλάτυνον εἰς ἓξ.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

Направлен в доброту

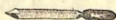
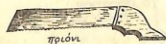
εἰς τὸ ἕως μέρος μαρτυροῦντες ὅτι ἐν ταπεινότητι
ἡμεῖς ἐσμὲν κατασκευασμένοι ἐκ ἑλίου ἢ σιδήρου; ... καὶ τὸ

4246τον. 2η. 618ήρον.

- 7) Ἑργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

πριόνι, έκεπαρνι, άριδι (τριβέλι),
ζυγοβαί και λίμα (αρνάρι), χιολις κοπίδι

ρηνι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. Παλαιότερον βόες καὶ ἡμίονοι καὶ ἵπποι. Σήμερον ἡμίονοι καὶ ἵπποι.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; Ἐχρησιμοποιοῦνται τὸ δύο, χρησιμοποιοῦται ἓν καὶ δύο.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ἦτο διὰ τοὺς βόας.

Γ

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λαυριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.).

Βράβαρον φωτογράφησαν. Σοματίζην μετὰ τὸν λαυρὸν 2. ἔχει 2 ζεύγες, ζυγὸν. ἔχει 2 πιζεύλια. ἔδενον ἓνα, γόστρε (κρίμον) μετὰ τὸ δένον. ἔσταναν. τὰ κυκλῖ καὶ τὰ σταθάρη καὶ τὰ σταθάρη τὸ ζαζέτρι.

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ἔ. βράβαρον. φωτογράφησαν.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Κρίκος καὶ σιδερένιος. ἔ. ὁ τ. ζ.

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; 195. 0

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

ἔ. χορὸν. φωτογράφησαν.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *αὐτὸν ἐκτελεστον...*

*Λαμαρία, κοράνι, ἀγνίδει, τραβηχτό,
μυδι, ἐταβάρει καὶ ἄροτρον.....*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἄρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... *ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης)*

τοῦ ἄρου...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἔν. γίνεται ὁ ἄροτρον, διότι
τὰ ἄροτρα εἶναι ἐξ ὀρεινῶν ξυλίνων.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *λαμαρία, ἀγνίδει,
μυδι, κοράνι, τραβηχτό, μωσαχίτζα, μύδι,
ἐταβάρει, ἄροτρον...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

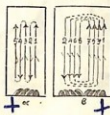
*Με ἓνα σχοινί (ζευγαριὰ) συνδέσαν. καπιτράνες
ζῶων καὶ με τὰ σχοινία ἀπὸ τοῦ διευθύνοντος
τὰ ζῶα. ὅς τοὺς βοῦς ἐδέοντο τὰ κέρατα,
ὡς φαίνεται ἐκ τῆς φωτογραφίας καὶ τὰ σχοινία
ἦσαν εἰς τὸ μέσον τῶν ζῶων. —*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... *Ναὶ καὶ κατὰ τὰς δύο περιπτώσεις*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ναὶ καὶ κατὰ τὰς δύο περιπτώσεις.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίων, ντάμιες, σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.); *Σπορικίες*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

..... *Μὲ αὐλάκιαν*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ ἀροτρον ; *Οὐδὲ μὲν*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθετῶς, πλάγιως, βαθιὰ κλπ. ... *Καὶ παλαιότερον καὶ σήμερον καὶ διάνοιξις κατὰ αὐλάκων γίνεται κατὰ τὴν καθετῶς, βαθιὰ καὶ πλάγιως εἰς ἀγροὺς ἐπιτηνεῖς.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Εἰς τὰ ὀργώματα τῶν δημοτικῶν γίνονται, καὶ οἱ τρεῖς τρόποι, ἐνῶ εἰς τὰ ὀργώματα καὶ σποράς ἄλλων προΐοντων χρησιμοποιοῦνται ἄρῳ εἰς καὶ δετοὶ καὶ θάδεσται.

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Δύο. Τὸ πρῶτον "καλοκαιρικόν" τὸ δεύτερον "διβόλισμα". Ἐποχὴ τοῦ πρῶτου τὰ πρωτοβόλια. Ἐποχὴ τοῦ δευτέρου τὸν Οὐνώνισμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Δύο. Τὸ πρῶτον "ὀργώμα" τὸ δεῦτερον "διβόλισμα". Ἐποχὴ τοῦ πρῶτου τὸν Ἰούνιον. Ἐποχὴ τοῦ δευτέρου τὸν Ἰούλιον.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἐτη δέον νὰ ἀφελῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγροναπάουσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημοτικόν...

Μόλον ἐν ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Δύο. Εἰς ἑποχὰς ὡς ἄνωτέρω.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Μεταφέρουν εἰς τὸ

κτύμα ἐν τῷ βάμμα (βάμμα) τὸν ὀρόνον, τὸν βάλλον, τὸν φῆλον, τὸν φῆλον εἰς τοὺς ἀνὰ καὶ ὀρόνον.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρν, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

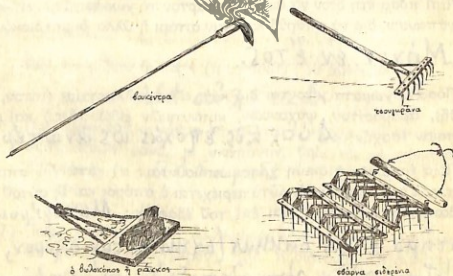
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .. *Μέ. τήν. ξάλη,*
ἑ.χ. εἶδος. θου. κ. ε. τ. ρ. α. ς......

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. *Ναί, β. βάρ. 2. ε. μοι.*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ἢ μέ. τ. κ. π. 2) φωτογραφίαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..Τ.6απλ., Τ.6κτπ..

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

1) Ἡ εὐτυχὴς τοῦ καὶ ἄν. εὐμαιροῦν τὰ τέκνα των.
2) Δὲν ἔχουν ὄνομα. 3) Δὲν ἔπαιρχει ὄνομα εἰς.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ...Τὰ χανδροχωράφια (μετὰ πλούσιον χῶμα).

καὶ τὰ ὠμάτα (μετὰ ἐπίπεδον ἔδαφος).

Μετὰ αὐτὰς διὰ τὸν καιρὸν, ὡς καὶ βραχίεις. διὰ τὴν ἐρεβυθὸν σπορὰ ὡς τῶν δημητριακῶν. -

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...Εἰς θαρμὰ (χωράφια λιβαδερά).

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραχίεις) καὶ ἄλλως. ...Καὶ πρὶν καὶ τὰ ροὰ ἐφυτεύοντο

εἰς αὐτὰς. Μετὰ θυτὰ ἡμέρας ἐχωρίζετο ἡ μαλακισθεῖσα ἔντασις εἰς πρασιῆς (βραχίεις).

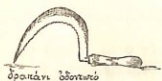
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... ΔΕΡΠΑΝΙ (ὡς ἐλέγετο)

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

..... ΔΕΝ ὑπάρχει ἀγρ. εἶδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

..... ? Ο ΔΟΝΤΩΤΗ

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ΣΤΡΟΧΧΑΛΗ, ΞΥΛΙΝΗ, Ο. ΕΛ. ΔΗΡΑΥΣ

6. ΚΕΛΕΥΣ. ΔΕΝ ΕΙΧΕΧ. ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤ. ΟΥΝΟΜΑΙ.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *Ὁ... ε.ι.δ.η.ρ.ε.υ.ρ.χ.ός. (χ.ύ.ζ.τος.)*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Εἶται. ἐν. χ.ρήσει. καὶ. ε. θερισμός. μετὰ. τὰς. χειράς. μόνοι. διὰ. τὰ. ρεβιθία. καὶ. εἰς. ζῴους. καὶ. τὰ. ποικίλα. ζῷα.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Ὁ. δ.ε.τος, ἢ. κ.ριθή, εἰς. τοὺς. 30. πόδας, ἢ. βρώμη. ἂν. εἶται. διὰ. εἰσὸν. εἰς. τοὺς. 15. πόδας. καὶ. ἡ. σίκαλις. ὁμοίως.*

2) Οἱ σταχῦες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΝΕΟΔΡΟΜΑΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Ναί. ε.ἰ. ἡ. δ.ι.οι. οἱ. θεριστὰι.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ. τοποθετοῦνται. διασταυρωμέναι. 6. χειρὶς. αἱ. ὁποῖαι. διακρίνονται. χιμάρ.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. **Διμάρια**

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

**Καὶ οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅτι ἐκείναι
ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο μέχρι τοῦ ἔτους 1964.**

**Τότε προσήρχοντο καὶ ἐπαγγελματίαι γυναῖ-
κες ἀπὸ τῶν γυναικῶν, πρῶτα, Ἀτταῖς, Μα-**

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπής). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῦ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν)

**Μέ. ἡμερομίσθιον. Καὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς
εἶδος. Μετὰ παροχῆς φαγητοῦ. Αἱ γυ-
ναῖκες ὠνομάζοντο. Ἐρχάτι. 66 ΕΣ.**

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

**Αἱ γυναῖκες. Προεφύλακον τὴν δεξιτερὰν
χεῖρα με μίαν παλαιὰν βαμβακερὴν νάφ-
τεον. Ὁμοίως αἱ αὐταὶ περιεέβαλλον
τὴν μέσσην των με ἓνα κεφαλομάνδριον
βαμβακερὸν.**

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δὲν. ἤρχισαν τὴν 13^{ην} τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου,
αὐτὴν Σάββατον, Τρίτην ἑορτῆς.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. "Ταῦ. Κί. τ. ε. ν. ἡ. μάννα, ἡάθαιταν". "Διαμάντω". "Ἐνα. χερὸ κυρά-Βαγγελιά". "Τὸ. θλίψεις κείνο. τὸ. θλίψεις".

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει, σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔστιν.

Εἰς μίαν ἀκρὴν, με. βασιλὴν ἄθαι
6. τάχυν. μένουν ἀθήριστοι. τὰ εἶς. τὰ ἄλλες
(10 ξάχια. καὶ 1 ξάχι. 15 κιλά εἴδει)
νὰ. βράζη. ὅ. νοικοκυρῆς τὴν. ἐπαιμένην
χροκιά. ὡ. καμάζετο. δέ. π. οὐδ' ῥ'.
(ἀποδέρει).

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

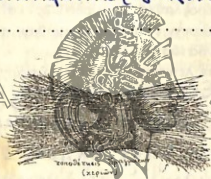
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χειρὶς, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Μ.ἐ.τ.ἀ. Λιμάρια. 6 ταυρωτά. 3. 22-
 μάρια. κάθε δεμάτι, δηλ. 18. χειρὶς τό
 δεμάτι. Ὁ ἴδιος ὁ δούλος ἔδενε τὰ δεμά-
 τια (κοινοῦς) μετέφερε τὰ λιμάρια...
 ἔδέοντο μὲ δεματιά ἀπὸ βίλας.
 Ὁχι δὲν ἔρχοντο ἐργασθεῖν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ ἐσώτερα συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠ-
 ρισμένον μέρος τοῦ ἀγροῦ. Ἀνὰ ἑξ. εἰς
 μικρὰς θυμνάς. ἔτοποθετοῦντο...
 δεξιοκίως.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἀπὸ 20^{ης} Ιουλίου
μέχρι 20^{ης} Αὐγούστου ἢ χειμῶνά της καὶ
ἀπὸ 15 Μαρτίου ἕως 30 Μαΐου καὶ
ἀποξηρία της.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Ἀρχικῶς μὲ δριμύτητος ἄρο-
τρον καὶ μέχρι εὐκροτον μὲ ἄροτρον.
(δριμύτητος).....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ἐρώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....
Ναί, μὲ βίβαν, κριτὴν καὶ θρώμην. Ἐπείρετο
εἰς θιβαδοχώρα (θαριὰ) καὶ ἐθερίετο μόλις
ἐνανε. "χάλα" τὸ φυτόν. Ἡ εὐκαρὰ τὸν Μάρτιον, ὁ
θερίετος τὸν Μαΐον. Ἡ ναυὴ μὲ δερπὰ καὶ ἡ ξήρανσις
εἰς λιμάρια καὶ δεμάτια καὶ ἡ φύλαξις εἰς ἀποθήκην.
- 2) Πότε ἐθερίετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Τὸν Μάϊον μὲ δερπάκια.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἔξ. πύ. σκοτειν. καὶ ἀφ' ἑν. εἰς. φη-
 μάριαι. 20. ἡμέρας, ἐδέχ. σκοτειν. εἰς. δερμάτια
 δίν. ἐργασίαν. καὶ μετεφέρ. —

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

ἔξ. τὸ. ἁλῶνι, τὸ. δώσον. εὐρίκ. σκο-
 μαρ. με. τὰ. δερμάτια. τῶν. ἁλῶν. κατὰ
 τὸν. τοῦ. χωρίου.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν;

ἔξ. τὸ. ἁλῶνι, τὸ. δώσον. εὐρίκ. σκο-
 μαρ. με. τὰ. δερμάτια. τῶν. ἁλῶν. κατὰ
 τὸν. τοῦ. χωρίου.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; . . . καὶ, ἐκτὸς.

ἔξ. τὸ. ἁλῶνι, τὸ. δώσον. εὐρίκ. σκο-
 μαρ. με. τὰ. δερμάτια. τῶν. ἁλῶν. κατὰ
 τὸν. τοῦ. χωρίου.

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; . . . ἐξ. τὸ. ἁλῶνι, τὸ. δώσον. εὐρίκ. σκο-
 μαρ. με. τὰ. δερμάτια. τῶν. ἁλῶν. κατὰ
 τὸν. τοῦ. χωρίου.

ἔξ. τὸ. ἁλῶνι, τὸ. δώσον. εὐρίκ. σκο-
 μαρ. με. τὰ. δερμάτια. τῶν. ἁλῶν. κατὰ
 τὸν. τοῦ. χωρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Τὰ ..

διώκοντα.. ἀνέκοντα.. εἰς.. μίαν.. μόνον.. οἰκονο-
γένειαν.. δὲν.. ἦσαν.. τέτταρα, ἀλλὰ.. χωματίνια..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἦρξε
ἐν.. 1^{ης}.. Νοεμβρίου.. καὶ.. ἐντέλει..

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἄφαινον.. χωματίνια..

ταύτα..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... Μ.δ.ν.ν.. καθαρισμός, ποσὴ

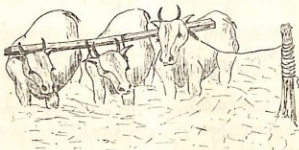
χόρτου, 2 βουξίνες καὶ ἡ το.. ἔργον.
Ἐφ' ἑξῆς.. κατέβρεχε.. διὰ.. κατὰ..
6000.. τὰ.. χωματίνια.. τὴν.. ἡμέραν.. τρεῖς.. ἡ το..
πῶς.. ἐκπληρῶς (τὸ ἔδαφος).. ..

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασίᾳ τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Τρεῖς..
καὶ.. 13^{ης}.. τοῦ.. μηνός.. ὁ.. ... ἡ.. 2^{ης}.. ἡμέρας
ἐκπληρῶνται.. ἀπ'.. γεωργικῶν.. ἐργασιῶν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Λέγονται τὰ δέματια, καὶ σκουρόχρουν καὶ
εἰδῶς. ὡς τῶν τοῦ ἐτύλου καὶ εἰς τὸν
ἐξουκίαν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεύς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου ἐύλινος στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος στηλέρας, στρουλouras, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Εἰς τὸν ἐτύλον δέσεται τὰ πρῶτα ζῶα. καὶ τὸ
καὶ τὸν τοῦ (τὰ σχοινία). Τὸ ζῶον ἔχει καὶ τὸν
να, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα δίδωται του. Μὲ τὰ καὶ τὸν
δένονται ὅλα μεταξὺ τῶν καὶ περιφέρονται εἰς τὸν
ἐτύλον. Βόες δὲν ἐκρηκτικοὶ οὗτοι. Μόνο αἱ ὡς ἡμεῖς

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δέσεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ οὗτοι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; ... τὴν 8ην

πρωτὴν. διὰ τὰ ἔξωμεθεν. τὰ ἔδωκα τῆς
δρόσου. ἀπὸ τὰ ἄνωμετα. ἀπὸ τῶ βράδυ. δευτέρα
καὶ ἐκτετακτο. μέλαι. φερὰν. εὐς. ἢ διοτ
ἐξέκτο. φέρ. τὴν. μεσημέριον. ἐκτετακτο. χωρὶς
εἰς. παραμυθία. ἔβαλαν. καὶ ἄλλοι. ἀπὸ. μέλαι
εἰς. μίαν. ἡμέραν, εἰς τὸ ἴδιον. μέλαι.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Διουόχι. ὡς τὸ κατωτέρω. ἢ. ναι
μέ. τρία. χαλὰ (τρί. χαλὰν).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

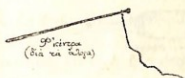
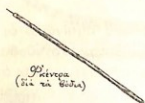
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχυν ; ... Ναί, μέ. τὰ διουόχι. Πλοῖοι.

νοῦ. τῆ. ἔ. καμ. ἀπὸ. τὴν. ἐρ. τῶ. ...
καὶ. ἐκτετακτο. εἰς. τὰ ἴδια. τὴν. ἔ. τῶ. ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἀ. χρ. τῆ. ἢ. κα. π. τῶ. (ἀλ. τῶ. ...)
καὶ. ἐ. τῶ. καμ. τῶ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἐξέχειτο... ἀπλῶμα... Πρῶτο ἀπλῶμα... 5. τρώμεις... εἶπον, κριθῆς, βρώμης ἐρίχτο... τε... ἡμετέρας...*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Λαμνί

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ (ιδιὰ) του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τροπᾶντες, καλούμενοι ἀλωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδὴν ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὁ γεωργός, αἱ μαζήται. Ὁχι δὲν ὑπάρχον εἰδικοί ἀλωνιστὰς.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 24 εἰκόνα).

Ναί, μετὰ χονδρὸν ξύλον. Ὑπερῆς ξύλο... ρόπαλον καὶ ἦτο θυριό... ὡς ἐξ. 26. 2ος. ἐκείνου... ἐκείνου 24.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Ρόπαλον. ἦν πλατάνου... Μήκος 1,50 μ. Πάχος 0,06 μ. Γυριστὸν πρὸς τὴν ταβὴν καὶ ἐπὶ ταβὴν ἐστένευεν ὁ ρηνεύς.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).... *Εἰς τὴν αὐλήν...*

Μόνον διὰ τῶν εἰδῶν? Ἐπειδὴ διὰ φακῆς, ρεβιθίων...

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ὧρου δημητριακῶν...

τὸ δικάβαλλο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;... *Μόνον οἱ συγγενεῖς (τὰ μέλη τῆς
οἰκογενείας). ἢ ἐργατὰ αὐτῆς ἐγένετο μόνον
διὰ μικρᾶς ποσότητος εἴδους. ἢ μετὰ ἐργατὰ
ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Εἰς τὸν ἐδάφους ἐμέχρι νὰ συμπεριληφθῇ τὸ φορτωμα διὰ τὸν μῶτον ἐμόνον διὰ τὸν χωρὶς μὲν... τὴν νασπὴν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Εἰς τὸ κοπάνισμα. ἔα... εἰς τὸ ἀλώνισμα μῶτον κρυσθαί... ἐνταρυντικαί. διὰ τὰ ἴσα, διὰ τὰ βαδίζοντα ἢ τὰ τεχνοντα.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Διὰ Κρητῶν... Αἰτωλῶν... Αἰωνῶν

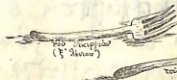
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

1). λαμπὴ... 2). καρπολόγι... καὶ παρόμοιοι... εἰς τὸν τόπον διὰ τὰ ἐύρη... ἐν τῇ τελευτῇ.

τοῦ δικιργιάν (ἐλένιου)

τοῦ δικιργιάν (ἐλένιου)

τοῦ δικιργιάν (ἐλένιου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

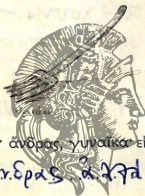
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

1) Ἐσθίμμεν... 2) Ὁχι... 3) Ὁχι...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....

Καρπὸς ὁ ἰ΄

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Καὶ ὁ ἄνδρας ἔχων τὸν ἰσχυρὸν ἢ τὴν γυναῖκα. —

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

1) Κεφαλαῖα 2) Τὰ πεποτῶν ἐν τῷ δερμότι.
3) ... Τὰ μετὰ τὸν ἁλόν... 6. τρυμῶν, δὲ τὰ
ἐκ τῆς γῆς ἐν νεῶν, ἐκ τῆς ἀν. ἀφ' ἧς ὡς
ἐκ τῆς... ἐκ τῆς ἀφ' ἧς ὡς... μέ τῷ δι. χ. κ.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Τὸ τραβούιν ἐξὼ καὶ εἰς ἑνὸς
 ὠρὸν καὶ τὸ φρενὸν καὶ τὸ δερμόνι.

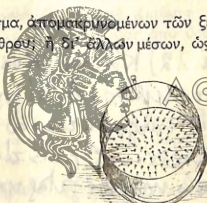
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

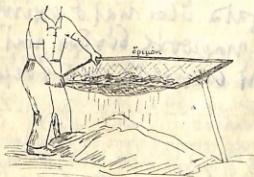
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο σαλίσιο δερμόνι

κοῦρος ἢ ἀνύλαρος

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

..... Μὲ τὸ μεγάλο νεκρὸν τοῦ παρούμενον
..δερμόνι.....
.....
.....
.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

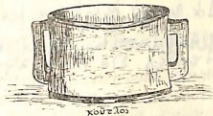
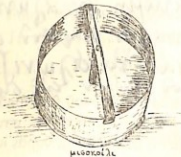
1) Ναι... 2) Καρπὸς (κνυρὸς) 3) Ναι... 4) Μὲ τὸ
καρπὸς (κνυρὸς) Ἀρχίζου... 5) Ἀρχίζου...
αὐτὸν (ἐν σπύρῳ) καὶ Β. αὐτὸν... Νέστον
τὸ ἔτερον... 5) Εἰς τὸ μέσον τοῦ σωροῦ ἔτιθετο
θεωροῦτο καὶ εἰς τὰς καὶ καὶ... εἰς τὸν... ..

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Ἰδὲ ὡς ἐκινῶ... εἰς τὸν...
τὸν... ἢ εἰς τὸν... καὶ ὁ... εἰς τὸν...
δοτὶ καὶ εἰς τὸν... καὶ αὐτὸν... ἢ τὸν...
εἰς τὸν... καὶ εἰς τὸν... καὶ εἰς τὸν... ..

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικάς εικόνες).....

γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικῆς εἰκόνος).

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γὰρ τὸ γυφτιάτικο,

δ) τό αλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Οὐδὲν ἔχον θάρος κατεβάστω.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) . . . *Εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐντοκ.*

[illegible]

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ὙΠΑΙΘΡΟΝ ;

τοῦ χωρίου 2) δὲν ἀγνοοῦνται ἐν ἑ-
τέρον μέρος —

- οὐδὲν. ἐν τῇ αὐτῇ. πρὸς ἀνθρώπων. καὶ ἀνθρώπων.
 ἵνα παρὰ θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων. καὶ ἀνθρώπων. οὐδὲν
 καὶ ἀνθρώπων. ἵνα ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων. ἐ-
 ν τῇ αὐτῇ. οὐδὲν. καὶ ἀνθρώπων. καὶ ἀνθρώπων.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά του θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
Κατεσκευάσθαι γάρ τινι ἐκ β. παχύων, χαλκῶν, ἢ ἄλλῳ καλῶν υἱῶν β. πλεῖον...

πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ναὶ ἐν 3' Ἀτράντο*

πρὸς πρῶτον σκοπόν καὶ ἐπὶ πᾶσαν χρόνον; 1) ὡς ἀπὸ τῆς
εἰδὸς μαθητευομένων μαθητευομένων. 3) εἰς τὸν μα-
ρτύριον τοῦ βίου. 4) ὡς ἀπὸ τῆς οὐδὲς. 5) ὡς ἀπὸ
τῶν ἐκείνων μαθητευομένων —
Δ. ΕΘΕΛΑΙ ΠΥΡΑΙ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- Εἴποιε Μόχον τὴν ἑξαήμερον ἐνδ' οὐρανὸν πύργου

[illegible]

ἔξωθεν τὰς οὐρανῶν. τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἐξουσίαν
οἱ παστὴν ἀνέστησαν (τὰ θαλίμνια) τῶν ἁγίων.
Εἰς ποῖας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

Εἰς ποίας ἡμέρας, πόταν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

- 1) Τὸ ὑπερπαραπλήθειον τῶν Φύσεων. 2) Κατὰ τὰ
χρόνια. 3) Ἐξ τῶν ὑπερπαραπλήθειον τῶν φύ-
σεων.

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἄφανός κλπ.).....

..... Ἄνεν ἐκμετάλλω

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

..... Ἡ κοινότης τοῦ χωρίου

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

..... Ἐκ τῶν ξύλων τοῦ χωρίου τῶν

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

..... ὅταν ἀναβῇ τὸ αἶμα τοῦ χωρίου

.....
.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... ὅταν ἀναβῇ τὸ αἶμα τοῦ χωρίου

..... ὅταν ἔχουν ἑλπίδα σωτηρίας

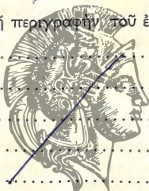
.....
.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὰς γυμναστικὰς ἐβουλή-
θημεν καὶ νῦν τοῦ ἀρχιεπισκόπου
Καρατζᾶ ἐν Τριᾶδος χωριοῦ,
ἡλικίας 50 ἐτῶν, ἀποφοίτου 4) δεκ-
τὸν δημοτικῶν.

Κωνσταντὸς Σωτ. Κόλλας, διδά-
σκευος. Ἡ συλλογὴ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου
ἕως 10 Φεβρουαρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΡΙΠΛΟΥΣ

~~ΕΛΛΗΝΙΚΗ~~ Εύβοίας

1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Νυνεάρχος

Κόλλας

Διδάκταρος

Δημ. Σχορτίου

Τριτάτος

Χαλκίδος

Εύβοίας

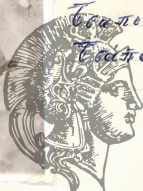

Ναυμένι

Ταπι- Δικέλι- τσουγκράνα
Τοάτσε -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

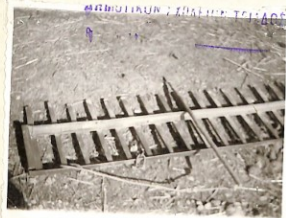
ΑΘΗΝΩΝ

Άλετρο (σιδηρούν)
(Γερμανιόν)

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ελλάδα -
(η) Ξάνθη

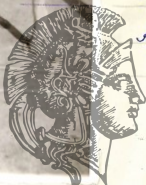
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Καρπολόι -
Καρπόφκεαρο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Παλαιά Ελλάδα
και Σερπιάνη

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
1905

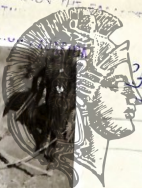

Ελλάς (ἐκ βύλου)

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
1905

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ελλάς (ἐκ βύλου)
Διότι ο γένεο

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
1905

Μαργαρίτα -
Καπιδάνα

Παιμαρξιά
Καπεστράνα
Ζευγαριά
Κοτάνε

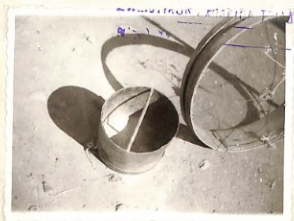

Ζάι-Αερμόνε
Δελκελ.

Αλέρν δίδτερο
(βιδτρούν)
Ζεμένο εόνα ζώ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ζάϊ - Δερμόνι

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Κόσσανο - Δικούλι
Υνι - Ξυλοφάι

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Τσαπί - Δικέλι -
Τσουγκράνα -
Τσάπα

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΡΙΑΔΟΣ

- Ζεύγες - Ζυγός - (εκξύλα)
Γότζί (κρίκος εκξύλου τοπο-
θετούμενος εἰς τὸν ζυγόν εἰς τὸν ὅπου
ὡς προδίδεται τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ἔρ-
γῳμα). - Ζευγόσκαινα - Σταβί-
ρι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΡΙΑΔΟΣ

Ζυγός Ζεύγες Γότζί
Ζευγόσκαινα καὶ ἀλέτρι
δύττερο σιδερένιο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΡΙΑΔΟΣ

Γότζί - Κουττουκούρα -
(ἢ) Ζάλη - ἀλέτρι δύττερο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ